Any V .--Núm. 242 23 d'Agost 1912

Joan Santacana

S'acaba de repartir de folletí THEODORA.

Comensa

NORA

grandiosa obra de Ibsen de repomenada mondial

24 planes de text
y 32 ,, ,, folletí

15 céntims

'De tots colors' es la revista de més actualitat y interessant que's publica a Catalunya

Secció de anuncis

DE TOTS COLORS

Revista Literaria y Teatral. Surt cada divendres. Publica 28 pàgines de text y 32 de folleti.

Publica una extensa informació del teatre catalá y castellà, en cada nombre y una *llarga informació dels Teatres y Societats recreatives* més importants de Catalunya.

Tarifa de anuncis

Preu per inserció:

Una	plana.	10	Ptas.
1/2	"	5'50	"
1/3	"	4	"
1/4	"	3	"
1/5	"	2	"

Descomptes especials:

Per tremestres	. . . . .	el 20 %
» semestres	. . . . .	» 30 %
» anyades	. . . . .	» 40 %

Any V. Barcelona 23 Agost de 1912 Núm. 242

DE TOTS COLORS

REDACCIÓ y ADMINISTRACIÓ
ALT DE SANT PERE, 17, INTERIOR
BARCELONA

Surt els divendres

PREU D'UN NUMERO 15 CTS.
SUSCRIPCIÓ A UN TRIMESTRE
2 PESSETES

BOLES

per Máxim Gorki

Heus aquí l'historia que un amic meu m'esplicava en certa ocasió:

«Quan jo estudiava a Moscou, se'm va ocorrer esser vehí d'una d'aquelles «senyoretes»... sabs? Era una polaca, 's deya Teresa. Bona mossa, morenissima, de celles negres y juntes y cara grollera, com modelada a destralades, me feya por amb els ulls sinistres, la veu de baix, el seus tractes de carreter, y tota la seva gran persona musculosa d'un *marímacho*... Jo vivía en el graner; la porta de la meva habitació estava devant de la seva. Recordo que may vaig obrir la meva porta quant sabía qu'ella era a casa. Però, naturalment, això era estrany. Algunes vegades la trobava a l'escala o al pati y ella 'm somreia, amb somrís que'm semblava bastant cínic. Més d'una vegada l'havía vista borratxa, moments en que la seva rialleta era particularment odiosa. Llavores me deya:

—Què us vagi bé, senyor estudiant!

Y reia, amb rialla bestial, que encara aumentava la rabia que'm feya. Hauría cambiat d'habitació o de casa pera no trovarla més y evitar els seus compliments, però tenía una habitació tan bufona y estava tan tranquil en aquell carrer... que tot ho soportava.

Y de prompte, un hermós matí, mentres jo me revolcava pel llit buscant un medi factible pera no anar a l'Universitat... veusaquí que la porta s'obra y que l'odiosa Teresa, desde'l dintell, diu amb la seva veu de baix:

—Salut, senyor estudiant!

—Què voleu?—vaig preguntarli.

Y en el seu confós rostre vaig veurer una expresió de prec... expresió que no li era familiar.

—Vinc a pregarvos una cosa, caballer... Feuho per mí!

Continúo agegut y penso:

—Un llaç! un atentat al teu pudor, senzillament! Sigues ferm, Yegof!

—Necessito escriure al meu país.

Ho digué d'una manera tan dolsa, tan suplicanta, tan temerosa!

—Vaja!—penso.—El diable se t'emporti! Això es bò!

M'aixeco, m'acosto a la taula, agafo la ploma y li dic:

—Passeu per aquí, senteuvos y dicteu... Vaja, pera qui es la carta?

—Línia de Varsovia, Swenziani, senyor Bolestas Kachput.

—Què s'ha d'escriure? Digueu...

—Estimat Boles... cor meu... fidel aimant... Que la santa Verge te protegeixi. Estimat cor d'or, per què fa tan de temps que no escrius a la teva trista coloma, que's fastigueja lluny de tu, a la teva Teresa?...

Poc va faltar pera que no esclafís una riallada. La «trista coloma», amb la seva alsaria d'un metre setanta cinc centímetres, un puny de quinze kilos y una cara tan negra com si tota la vida l'hagués passat netejant xameneyes, sens rentarse una sola vegada! Vaig contenirme com vaig poguer y pregunto:

—Quì es aquest Bolest? (1)

—Boles, senyor estudiant,—digué ella com si realment me tirés en cara el volguerme jo burlar del nom.—Boles, caballer, es el meu promés.

—Promés!

—Què té d'estrany? No puc tenir promés essent jove y soltera?

Un promés ella... una jove soltera... Què us sembla?

—Oh! Per què no? Tot succeheix... Fà molt temps qu'es el vostre promés?

—Sis anys.

—O-o-oh!—vaig pensar.

Vaig fer la carta. Era tan sentimental, tan amorosa, que de bona gana hauría volgut esser Boles si la que m'escribía no hagués sigut Teresa, sinó alguna altre dòna més petita.

—Mercès de tot cor vos dono pel servei que m'haveu fet—digué Teresa entre salutacións.—Podría servirvos en alguna cosa?

—Cà, no! Mercés.

—No té vosté cap camisa ni calsotet foradat?

Sentía que aquell *marimacho* me feya envellir y li vaig indicar bastant clarament que no necessitava els seus serveis.

Va anarsen.

Passaren quinze dies... Una tarde en que xiulant prop la finestra, meditava la manera d'allunyar els pensaments que tenía, la porta va obrirse altre cop.

—Gracies a Deu!—vaig pensar en el meu aborriment.—Algú vé...

—El senyor estudiant no té feina ara?

—No... què hi ha?

—Voldría pregar al senyor que m'escribís una altra carta.

—Si ho desitjeu... A Boles?...

—No; aquesta vegada es d'ell ..

—Còm?

—Oh, què tonta soc! Perdoneume, caballer, no volía dir això. Sapigueu que la carta d'avuy no es per mí, sinó per una de les meves companyes, es a dir, no una de les meves companyes, sinó un amic... No sap escriurer, té una promesa com jo... que porta el meu nom... Vol el senyor escriurem una carta per l'altra Teresa?

La miro, la seva cara's torba, els seus dits tremolen y s'agiten no se sab perquè .. y... comenso a endevinar...

—Veusaquí lo que tinc de dirvos, senyora—li contesto.—No hi ha tal Boles ni tal Teresa; tot això es una comedia. Però tampoc espereu lograr res de mí, perque no desitjo entaular amistat amb vos... M' haveu comprès?

La resposta meva la va deixar freda;

(1) En rus Bolest vol dir malaltia.

retrocedí y va posarse a moure els llavis d'una manera còmica, com si volgués dir quelcòm y no trobés paraula. Esperava lo que passaria, veyent, pensant que m'equivocava al suposar que atentava a la meva virtut.

—Senyor estudiant...—comensà ella.

Y, de prompte, feu un gest amb la mà, se girà cap a la porta y se'n anà.

Vaig quedarme allí amb un detestable sentiment al cor; se sentí un cop de porta fortíssim amb el que tancava la seva habitació; la mossa estava enfadada.. Vaig reflexionar y decidí que aniría a visitarla, que la faría tornar al meu quarto y que li escriuría tot lo que volgués.

Entro, doncs, a la seva habitació, y la veig de colzes sobre la taula, amb la cara entre les mans.

—Escolteu—li dic.

...Sempre qu'explico aquesta historia, quan me trovo en aquest lloc, ho trovo estúpit... Què tonto es això!

—Escolteu—li dic.

S'alsa ella amb els ulls brillants, avansa a mí y comensa a barbotar .. mellor dit, a botzinar amb la seva veu de baix, posantme les mans a l'espatlla.

—Bé, què hi fa això? Eh? Sí, es veritat! No hi ha cap Boles, cap... Tampoc hi ha cap Teresa. Què hi fa això? Vos es molt difícil fer quatre gargots amb la ploma sobre'l paper, veritat? Eh, vaja! No hi ha cap Boles, cap Teresa! Solament jo! Però això què hi fa, eh?

—Permeteume— dic tot aturdit per aquella rebuda.—De què's tracta?... No existeix Boles?

—Vos dic que no, que no existeix! Y la Teresa soc jo!

No comprenc res! obro els ulls desmesuradament pera vèurela mellor, y tracto d'explicarme quí dels dos es el foll. Y ella va a la taula, cerca quelcòm, torna devant meu, y me diu amb tò ofés:

—Si tan penós vos era escriurer a Boles, aquí teníu la vostra carta! Preneula!... Altres m'escriuràn!...

Veig que ting a les mans la carta escrita a Boles. Quina dòna!

—Escolteu, Teresa. Què es tot això? Quina necessitat teníu de que vos escriguin, com vaig fer, si no envieu la carta?

—Ahont?

—Però si no existeix!

No comprenc res absolutament! No 'm restava més que burlarme de tota l' historia y anarmen. Ella va explicarse.

Y 's creuà de brassos com si no comprengués el perquè no existía.

—Ja ho voldría que n'hi hagués un... Acàs no soc dòna com les altras? Oh, jo... jo sé bé que!.. Però... no faig mal a ningú... veritat? escribintli cartes. Vos vareu escriurem una carta, que jo vaig donar a un altre pera que me la llegís; y quant me la llegeixen, escolto, y crec que Boles existeix! Y prego que m' escriguin de Boles a Teresa .. a mí Si aquesta carta m'es escrita y m'es llegida, la il·lusió serà complerta Y la vida me serà llavors més fàcil.

.. Sí... El diable se m'emporti!... Bé, desde llavors escribía dugues vegades a la setmana les cartes a Boles y les respostes d' aquest a Teresa. I hi posava tota l'ànima en les respostes... Recordo que ella les escoltava plorant, sens dissimular gens ni mica Y a cambi de les llàgrimes que jo li feya llensar amb les paraules d'aquell Boles imaginari, ella me cosía tota la roba. Més tart, tres mesos aproximadament després d'aquesta historia, varen tancarla a la presó, no sé per quina causa. Y a ben segur que ja haurà mort.»

***

El meu amic feu caure la cendra del cigar, mirà al cel pensatiu y digué:

—Sí, quantes més amargors saboreja el ser humà, més ardenta es la seva sed de dolcesa. No comprenèm això els

que'ns trovem coberts amb la nostra capa de virtuts antíquades, y que'ns mirem els uns als altres a través de la capa de la suficiencia y de la convicció de nostra infelicitat.

D'aquí resulta quelcòm de molt bestia y de molt crudel... Dihem *degenerats*. Y quí son els degenerats? Homes, abans que tot: els mateixos ossos, la mateixa sang, la mateixa carn y els mateixos nervis que nosaltres. Y nosaltres els sentim y... redéu, què tonto! Es que'ns hem tornat completament sorts a forsa d'escoltar els sentiments humans, predicats amb veu tan alta?... En el fons, nosaltres també som degenerats, profondament degenerats, caiguts en un abim de duptes de totes menes y de la creensa en la superioritat dels nostres nervis y dels nostres cervells, sobre'ls cervells y nervis d'aquells sers a qui solament se pot titllar d'esser menys astuts que nosaltres, y de saber quelcòm pitjor que nosaltres la manera de semblar bons... Però, prou d'això. Es tan vell, que fa vergonya parlarne d'això... ¡Es molt vell... molt vell!...

FRANCESC FAURA, trad.

* * *

Noveleta vulgar

Després d'una nit de gloria triomfal, ontl'amor queda sagellat per dugues àñimes, sembla impossible que una venta da de prosa vulgar torbi el rosari d'idees explèndides, y apropiades per portar el carro alegòric de les ilusions vers al camí d'un cel de joia.

Y fou aixis. L'Enric Casanoves acabava de rebre una carta sense retòrica, més gràficament expressiva, en la que son pare — home vell y experimentat — li deia que amb greu sentiment no volia consentir de cap manera que, en lloc de passar les hores a les aules de l'Universitat per seguir la carrera de medecina y cirugía, malversés els diners guanyats amb suades honroses, per disfrutarlos cinícament amb dones mancades de dignitat y de cor.

La nova venía a esser perill mateix que l'opulent banquer que viu en un palau magestuós y veu caure al seu demunt parets mestres y mitjeres, soterrantlo baix mil capes de preduscàm y guixots.

Y per trist epileg, li deien que sense perdre temps tornés a la llar domestica amb propósits ben diferents dels que fins avui guiaven a n'aquells que varen donarli vida... y mils pessetes per tenir un fill que honrés un poble y a uns pares, però, més que a ningú a un poble, perque a Vilabaixa no hi havia cap ilustre y menys encara una làpida humil en carreró y plassa que recordés haverhi vist la llum en aquella vileta menuda, però aixerida y plena de sol y de moltes vinyes y hortes.

L'ilusió del senyor Badori—que tothom li deia senyor al pare del estudiant —se fonía com fum d'encenalls. Y la desilusió del trempat Enric també's veia disiparse com boira suau sota l'escalf del sol matinal.

Tot justament venia a mans del xicot aquella lletra inoportuna a l'endemà d'haver guanyat una victoria d'aquelles supremes en que'l cor y la discreció hi jugan diplomatic paper. Era divendres.

Es cert que'ls dia ars y els penultims

dies de setmana son terribles: casi podia ser superticiós.

Un agombolament de pensaments se revolcava per la testa del jove que fins ara vivia en un repòs plàcid. ¿Quina seria l'idea de son pare per revocar un progecte que l'havia tingut fins ara obcecat? . ¿L haver perdut dos cursos? ¿A les notes poc acaronadores feya dos anys arreu? ¿Per ventura en Fradera y en Nogués, amics condeixebles, n'havien guanyat cap de curs, y també tenien pares rics com ell? ¡Bà!.. No fora res més que, anar al poble raquitic, de cases descolorides y teulades xuclades pel sol, y sentir un breu sermó; escoltarlo sense contradir gaire, responent amb evasives una mica enternidores; estudiar la manera de ferse venir unes llàgrimes instantanies; donar uns quans copets a l'espatlla de la mare; suavisar el rigor del pare, y plet guanyat sense pledejar gaire; omplir la cartera de bitllets, y pagar a la dispesera indiscreta y poc amable, al cafeter mal humorat, y seguir la carrera d'estudi y d'amor, que, mirades paralelament, dónen fins a cert extrem la miraculositat de trobarse a la fi...

El plan y programa estava resolt. Aniria diumenge al poble. El dissabte o l'endemà era impossible. Enviaria un telegrama... Res... Cosa d'hores. Compliria la promesa que a la nit abans havia fet a la Sara d'anarla a veure a l'endemà, y li diria amb franquesa lo que passava.

***

Eran les dotze. Anà a depositar el telegrama. Deya aixis: «Diumenge pujaré. Indisposat avui. No temeu.»

Vostre fill. Enric »—¿Val?—Cinquanta cinc céntims —Se posà a riure, pensant que sembla increible que amb un grapadet de calderilla pugan dirse tant belles mentides y complir un home com veritable caballer. Anà a l'Universitat. Esplicà a sos amics la carta rebuda. Tots esclafiren una rialla. Feia l'efecte *alló de quartel*, en que'l veterà ensenya de fer donar diners a la familia, explicant dolors y engúnies als quintos, y els quintos amb tota la mala fe recullen les escorrialles de la casa. Sols que'ls quintos no se'n beneficiavan, en cambi els estudiants, formant una germandat de plagues, en sortian beneficiosos sempre.

De passada, referí l nou amor que, conquistat al dijous, el tenia abstret. Un estudiant que conquereix té doble mèrit que un doctor que cura una malaltía per complicada que sigui. Referí l'aventura amb forma natural, donant a coneixer que, més que anatomia, coneixia la filosofia y lletres, puig empleiava tant hermosa reòtrica que semblava s'examinés devant d'un barbut catedratic, convensut del *sobresalient*, que mai al pobre Enric li sobre sortia en ses assignatures.

Celebraren el triomf al volt d'unes taules, que foren servides modestament amb mil menes de begudes, en mitg de rialles sonores y iròniques. Detallà esplícitament el nom d'elles: unes vehines del carrer d'Aribau: totes rosses: fins la mare de la sèrie. Al esmentar el nom de la que havia fet sotregar el cor del xicot, en Mas, s'aixecà ràpit y li digué:

—¡Aquesta noya que tu refereixes no es pas una dona honrada!.. ¡Ven l'amor a bon preu! .

Tots rigueren bojament. L'Enric va enrogirse de vergonya, y a no ser que'n Mas rares vegades mentia y se l considerava amb més formalitat que'ls demés, hauria rebut al mitg de la cara l'empolla buida de l'aigua que hi havia damunt del marbre.

Pagá el gasto contret pels «gorristes» honorari de semblants cassos, y 's posà al costat den Mas y li digué, baix, baixet:

—Me donaràs una satisfacció de lo que has dit devant tothom!

En Mas sense inmutarse engruna, respongué:

—A totahora estic a la teva disposició.

Se despediren els dos estudiants dels demés, y fent cami carrer Pelai, en Mas digué amb tò plè de naturalitat:

—Aquesta noia que torba'l teu pensament y creus haver conquistat, es una mondana que ven l'amor a qualsevulga home. Y quan vulguis veure si ton amic t'enganya, me deixo tallar el coll com un covart. Fa anys que conec a n'ella y a ses germanes: viuen d'una manera incompresa: ga stn y no travallen: presumeixen lluhint joies de valiosissims preus, sense esser poseedores de finques, ni dots, y menys d'herencies. Això sol es prou per donar crèdit a les meves paraules.

L'Enric no gosá a contradirlo, mes se li comprenia que un dolor intens el tenia aclaparat.

Se despediren al carrer de Balmes fredament. Y el xicot se n'anà a casa amb el cap plè d idees vagues, propies d'un entussiasta amorós, desconeixedor del cor de les dònes.

¡Poc estudiós y massa apassionat!.. L'home que s'enamora bojament, impulsat d'una ràpida impressió, té l'ànima d'argila!

Arrivà a casa seva y 's tancà a l'habitació. Anà descapdellant amb febre abrusadora tots els detalls esdevinguts durant el dijous; estudià ls detalls haguts entre un y altra, l'escena desenrotllada en el Railway de La Rabassada; el diàleg tingut en el Palau de la rialla; l'educació pulcre de la «mamá», senyora educada... Y per convencers més de la contrarietat de lo que havia dit en Mas, no havia sigut ella la que invità al estudiant, sino que a precs, era ell que havia insistit de vèurela el dissabte... Això y la marxa al seu poble el tenien boig. Agafà un llibre per distreure tanta nuvolositat del cervell, y llensà per terra el *Zadig*, de Voltaire. ¡Per filosofia estava.!

Repentinament li acudí l'idea de no mancar a la cita donada, car se celebrava una festa a n'aquella casa, no recordava si per esser el sant de la «rossa» més petita, o bé de la «mamá».

Ell ho diria clar, sense enfarfeg de cap mena, y si era fals, estamparia la má, devant dels amics, a n'el brètol d'en Mas, per calumniador y fals.

Del mateix modo que estudiaria per dir als seus pares el motiu d'haver rebut tants pocs punts, també amb discreció confessaria a la Sara la conversa tinguda amb l'indisciplinat de modus den Mas.

***

El telegrama rebut a Vilabaixa va moure tal polsaguera, que'l pare de l'Enric, en lloc de calmarse, fou pres d'una exitació nerviosa. Va creure positivament que son fill se trobava en un estat gens satisfactori. La pobra senyora, si bé pagesa, dòna y mare bondadosa, encare feu avinent de que son espòs se'n vingués a ciutat per veure y socorre amb tot al seu hereu unic.

El mateix dissapte arrivà l'home a Barcelona. No era la primera vegada que'l ric pagés hi venia. Al baixar a l'estació, donà la coincidencia de trovar a un conegut, que per cert feia poques hores que havia parlat amb l'Enric, posantlo amb antecedents de tot.

No cal dir la sorpresa que li causà al sentir la contradicció del telegrama. Aixecá irat els punys amb rabia exclamant:

—¡Es un brètol! ¡Còm hi ha Déu, que l'haig d'escarmentar!

Amb pas acelerat aná la dispesa. No hi trová a son fill. Deixà dit que no emprengués el viagte, y que tornaria per veurel. La dispesera contà fil per randa les embrolles y trapisondes del Enric; el

Tots els Kioskos y corresponsals del 'De tots colors' venen els volums del Guinyol

deute que tenia amb ella—y que pagà amatent,—y al preguntarli la dona desdentegada ahont posaria, li respongué'l vell:

—No ho sè, ni vull que ho sàpiga l pillastre del meu fill!. . Demè al mati ja 'ns veurèm les cares.

L'home marxá. Somrigué la dispesera no sense mirar que no hi hagués cap *sevillano*.

***

L'home anà a esbargirs per la ciutat Pensà, amb la sorpresa y mala impressió que causaria a son fill, al veure'l desprecí del pare en negar el lloc ahont s'hostajava Com fou aixis mateix.

Acabat de dinar, anà al *Saturno* Va asseures al voltant d'una taula y prengué café: Son posat greu no'l feya antipàtic, ni ningú li hauria fet molts anys, puig se conservaba bé, y anava elegantment — dintre la seva modesta esfera— ben habillat. Era lo que vulgarment en diem «*pagés ric*».

A la taula vorana, hi comparegueren dugues senyoretes *rosses* y la *mamá* també ben conservada y encara d'aspecte jovial. Amb discreció s'entaulà conversa entre *un* y *altres*. Ell no digué res absolutament que despertés interès referent al baixar del seu poblet. Li hauria semblat ridícol.

Atrets per una corrent de simpatia'l convidaren per la nit que feian una festa que sols hi haurien tres joves y elles, y recalcant que la presencia d'ell encara revestiria honor.

Va somriure maliciosament el vell, y digué a la senyora:

—¿Amb quin caràcter me presentaré jo a devant del jovent?—

—Molt senzill—respongué la *mamá*. Dirèm—si no es agraviarlo, qu' es el meu futur espós. Creuràn lo que diré, puig son moltes les persones que saben que soc viuda.

Trobà acertada l'idea el bon home, y pensava entre ell:

—Tirarèm una cana a l'aire!...Traicionarèm per una vegada a la vida a la dòna.

Acceptà la targeta perfumada.Se despediren. Ell quedà llarga estona, mirant sense veure res més que un estol de caparrons rossos com fil d'ory a l'elegant *dama* carinyosa y amable.

***

L'home deixà'l Parc, y amb ayre de satisfacció pensà amb aquella aventura inesperada.Ell no aniria a veure a son fill fins l'endemà: convenia no disgustarse y passar lliurament una vetlla agradable lluny del poble y separat un parell de dies de la seva bona «Dolors».

Intimament pensava que era jocós el venir a donar llissons de moral a son fill, y ell caure de plè en una immoralitat pasmosa... Pensà:—Barcelona es massa gran. La llivertat que's disfruta afavoreix en caure a ràpides temptacións. Dificilment son fill sabria'ls passos que donaria son pare a la ciutat geganta.

Y arrivà la nit. La nit novelesca, ahont les sensacions humanes jugan a dintre de la vida un important paper.

La sumptuosa sala del carrer d'Aribau vessava de flors y perfúm. Les *nenes* totes habillades expléndidament. Aixis que'l campanar de l'Universitat dona la darrera batallada de les nou, un timbre donà senyal de venir algú.

Era'l simpàtic «pagès», que havia sigut la riota de tota la tarda L'home no fet a etiquetes ni modalitats estranyes, se trovava agobiat y plè d'enfarfecs estranys. Siga'l perfum, siga tanta excesiva claror, o bé els ulls encisadors d' aquella «mare» que semblava Eva un xic omplerta de carns, el cas era que'l bon foraster, se trovava en un estat inespicable, que queya de plè a una refi-

nada ironía femenina. Amb tot se li guardà suprem respecte.

La *mamá*, amb veu melosa, com angel de sexta volada, li digué que li presentarien el «nuvi» de la Sara. L'home digué que sentiría immens goig en coneixel, però pensá entre ell:—Será un *primo* com jo, que haig de passar per futur espós de la *mare*.

Al cap de poc rato d'alegre conversa, el timbre sonà amb certa violencia estranya.

La petita *Marí* entrà corrent com una bòja y digué:

—El promés de la Sara...

Tots s'aixecaren. L'arrivat, que no era altre que'l pobre estudiant, qui entrá esma perdut. amb la vista extraviada, no vegé apenes a ningú, puig la boira que tenia devant sos ulls, no deixava vèureli al més facil de mirar: a son pare.

Aquest doná un salt, que ni un acròbat de circol eqüestre. Mes la bona senyora digué amb tó solemnial:

—Aqui li presento, bon amic, a mon futur espós.

Els ulls de l'Enrich s'entreobriren per mirar a son company de penes.

¡¡Quina fou la sorpresa al veure a son propi pare!!...

Aquest, avergonyit, no sabia ni que dir ni que fer. Creia que's trovava en un somni extrany

Mes l'Enrich, com home experimentat, agafà a son pare y amb tò melodramàtic exclamà:

—Fugim, pare, d'aquest lloc impúdic.. Això no son dònes de carn y ossos com nosaltres .. Aixó son cors de fanc que sols roben y aniquilen als infelissos com nosaltres.

Les dònes quedaren avergonyides, sense sapiguer que respondre. Com un autòmata se deixà portar el vell per son fill, pensant no reptarlo ni res

Baixaren els dos escales avall, sense gosarse a dir un mot El fill amb les llàgrimes als ulls, y el pare, amb la vergonya a la cara.

Al esser al carrer de Tallers, el fill digué:

—Jo us juro, pare, d'avui en avant ser home com cal, puig he comprès que les dònes sense cor, viuen dels cors sentimentals.

Y a la dispesa, sens obrir els llavis per res, ni l'Enrich volguent sapiguer res de l'estranya aventura, que era com geroglífic inendevinable, el pare digué al fill:

—¡Sigas home!... Què poguem amb els anys aixecarte un monument a al plassa dels Bous!...Allá't beneirà'l. poble y aquest pare, que't perdona de tot, comprenent avui, lo que son les grans ciutats sense cor ni entranyes.

EMILI GRAELLS CASTELLS

* * *

Arts Plástiques

D'activitat en plé Istiu

Aquella tradicional passivitat, aquell vagar tan decantat y bescantat dels intel-lectuals y dels artistes, aquell geure aburgesat, el geure de gandul, de que se'n enduguerem fama aquests obrers de l'art, vinch a insistir una vegada més que no te cap fonament ni punt d'aguant en les presents generacions.

L'afany d'executar, aquest dalè de produhir es purament modern.

La febre s'es apoderada del cervell dels intel lectuals: passeu sino per davant dels apadors de qualque llibrería y veureu sempre novetats, llibres vistosos en sa part gràfica, en les cobertes, amb titols sugestius, d'autors

més sugestius encara; veureu en els aparadors muniò de llibres, amb papereta que'ls coronen. *Acaba de publicarse, Novetat literaria, Publicat de nou.*

Son les inscripcions que fan ofrena al viandant encuriosit, son els mirallets amb quins el cassador tracta d'enlluernar a les aloses que s'hi deixin anar irreflexives. Son llaminadures literaries pera'l qui te plaer d'assaborirles.

En els salons d'art també hi veureu al peu d'una obra la papereta que més sugestivament encara que la mateixa exhibició de l'obra literaria diu: *Vendido, Adquirit.*

Y el conte, la novela, la poesia, la historia, la biografía en les distintes llengües, la catalana com la castellana, son l'assumpte, d' aqueixes constants y abundoses produccións literaries.

Y no es més inferior ni menys important la producció en materia d'art.

La pintura, esculptura, el gravat, les arts ornamentals que van lligades amb sa mare la arquitectura, donen un contingut de producció fantasiós.

Lo d'aquest any no té precedent en la historia de les exposicions del vell saló Parés. Trobarse per etzar en dit saló per qualque indiferent afer, y veure encara aprofitarse en plè istiu pera exhibir ses obres els artistes es, ho repetesch, un cas fòra de lo comú.

D. Josep Maria Tamburini, l'artista distingit, prou conegut del nostre públich, exibeix un quadro representant vora del mar a una jove atreta per la sugestiva música de les onades, y es una de les més sentides y acabades obres de les que darrerament vé produhint aquest exquisit y pulcre pintor.

D. Enric Serra, exposa també un de sos tan hermosos paisatges, inspirats en els llachs pantanosos, de la Roma evocadora de passades gestes, arranjats a la manera que l'artista sab pera que l'obra atregui'ls ulls d'intelligents espectadors. Son obres les d'en Serra sadollants de falsetats, de seductores y atractivoles falsetats, que a la manera d'aquells contes de fades ens deixen en suspens l'alè per llarg espai de temps.

També el senyor Verger ens mostra una bella tela evocadora d' aquelles nocturnes alegríes de Montmartre, amb ben enteses tonalitats y efectes de llum artificial amb marcades tendencies a lo decoratiu.

Es un autor el senyor Verger poc conegut a Barcelona; emprò l'obra que avuy ens mostra ja es prou pera posarse al nivell dels que son ja coneguts de temps anteriors.

Qui sab si mentres els uns ho esperen tot, de les exposicions de l'hivern, quant tothom torna al aixopluch de la llar, els altres, o siguin els que exposen en èpoques *anormals*, son els més práctichs, donchs que no tè res d'estrany veure un *touriste* embadalirse en qualque tema y emportarsel.

Estem en èpoques d'especulació; l'art se lliga tiránicament amb la industria, atiat pel comers impiu. Y aquell dormirse blanament l'artista al damunt dels cobejats llorers, boi esperant l'inspiració que li somriu de tart en tart, y de sorpresa en son mandrós afer, aquell deambular incert, son trets que més caracterisen una passada època romántica, que no un present positivista com el *present* actual.

FAUNE

* * *

Tríptic

Visió

I

Jo no sé lo que hi ha en la serenor
d' aquestos ulls que's giran amb tristesa,
que al guaitar fit a fit a esta bellesa
recrema'ls meus son foc abrusador.

Jo no sé lo que hi ha en la vermellô
d'estos llavis que s'obren amb dolcesa,
d'aquest bell rostre brú en la palidesa,
confosa amb la dels llirs del seu balcó.
Cada tarda m' encisa esta figura.
Sa bellesa m'atrau y'm dó fretura,
bon punt obra el seu gòtic finestral.
Jo la miro y m'esguarda ruborosa
y's fon la seva imatge voluptuosa
quan s'apaga de l'Astre la fornal.

II

No sé pas si es amor lo que al meu pit,
d'ensà d'esta visió ¡bon Déu! flameja.
No sé pas si es passió que'l cor cobeja
o si es follia o si es un dols neguit.
Recolzada com sempre en l'ample empit,
voltada del roser que la hermoseja
amoixant al aucell que canturreja,
l'ha sobtada somrient la negra nit.
Mes, avui...—ah! no'm deixa la frisansa!—
no romàn isolada. Veig que avansa
envers ella una noia d'ulls de cel.
La dama li fà un bés, apassionada,
y sen va aprés de darme una mirada
no sé pas si de llàstima o d'anhel.

III

Oh, trista realitat, somni d' un dia,
¿perquè tan prest del cor t'has esvahit?
Eternament, eternament voldria
qu'en aquest sòn m'hagués acondormit.
Asseguda a sa falda, la estrenyia
a la nina d'ulls blaus. Y m'han ferit
aquells mots que incoherents ohia:
—«No'n vull cap més de pare!». En el seu pit
la dama ha recolzat la tendra testa,
y en son rostre vermell fentli una festa
esclataven sos ulls un feble plò.
Jo no sé què he llegit en sa mirada
al fixarse en ma cara, emocionada,
que per sempre he fugit del meu balcó.

J. DURÓ Y GILI

Premi en els Jochs Florals de Badalona, celebrats enguany.

La Masia blanca

Jo'n servo recorts en extrém agradosos d'aquella masía blanca, sola, voltada d'amples camps; al seu devant un petit jardí curull de rosers,—roses blanques, roses vermelles...—; més enllà, una llarga carretera, també sola; dues fileres d' arbres gegantins s'hi extenen ahont les cigales y els aucells, amb llurs cants, alegren als pocs caminants que passen sota aquell sol que tot ho crema.

Y la masía, allà, sola, voltada de verdosos camps, sembla trista; no's veu ningú, com si mai s'haguessin petjat els seus rajols, com si mai cap ser humà hagués creuat el seu portal, aquell portal gran, rodó, donant pas a una entrada fosca... La gent d'aquella masía també sembla trista; rustecs, encorvats sota el pes dels anys uns, els altres, els joves, fruint d'aquella vida tan solitaria, esperant el proper Diumenge, pera anar a l' esglesia amb el vestit de les festes; les fadrines amb aquells vestits virolats d' hermosa senzillesa, aquells vestit clars, plens de color, les galtes rosades, franques, alegres, (com si la festa els portés l'alegria); els joves amb els seus vestits de vellut, el clavell a l'orella, la barretina vermella, la faixa blava,també alegres, corrent darrera les fadrines...

La plassa de l'esglesia es gran, les cases que la volten totes blanques, baixes, plenes de llum. El matí del Diumenge, el jovent, al mitg d'aquella plassa parla de la propera festa major, del ball mentres esguarda les fadrines que passen. Els vells, amb la seva barretina ròbega, encorvats sobre el bastó, passen per aquella plassa pera entrar a l'esglesia, mirantse aquell jovent rialler... que parla del ball... de la festa major que s' apropa...

Y aquella masía ja no es trista. ¿Sabeu per què no es trista? Perque hi ha una fadrina-la pubilla-y la fadrina ha portat un minyó y's celebren aquell dia les noces; no'obstant no ho sembla; la masía's veu sola, com sempre; de sobte, en el seu portal,—aquell portal gran, rodó, donant pas a una entrada fosca...—apareixen una colla de fadrines amb vestits clars, aquells vestits clars, virolats, d'hermosa senzillesa, plens de color.. —; al seu darrera una colla de joves, també amb el vestit de les festes. y's dirigeixen cap a l'esglesia ahont se celebra el matrimoni.

Un cop fina la cerimonia, tothom altra volta cap a la masia blanca; els nuvis al devant, al darrera els vells, més enllà les fadrines y els joves, rient uns, com ens els altres... y arriba la nit, y com sempre, la masía es sola... Les seves parets blanques s'oviren tot just per entre la negror de la nit; en una finestra's veu un llumet vermell, al poc temps s' apaga. . . . . .

Al lluny se senten els lladrucs d'uns gossos... y per la carretera passa un carro lentament... molt lentament...

JACINTO QUITLLET

* * *

Aficionats notables

Ignasi Corominas

OLOT

Quan tenia catorze anys va debutar d'aficionat en el teatre d'«El centre catòlic» d'Olot y a setze anys formà part com a primer actor en una companyia d'aficionats, que trevallava durant l'estiu a l'Institut Olotí. En aquesta companyía hi treballaven les actrius que havien format part de la companyía del teatre Principal durant l'hivern.

Actualmént està treballant en l'organisació d'una notable companyia amb dames pera actuar a Olot.

Ha posat infinitat d'obres, entre elles:

La festa dels aucells, L'apotecari de Malgrat, El Sr. Secretari, A la Lluna de Valencia, Els tres toms, L'oncle Benet, La festa Major, L'Orfe, L'hereu de la Barona, Les ruines de l'Abadia, El Mas perdut y moltíssimes altres en nombre de 90.

S'ha distingit molt especialment en els papers de «Perot» de *L'Hereu de la Barona,* «Picotí» de *La festa dels Aucells,* «D. Arturo» de *A la lluna de Valencia,* etc. etc.

Es en Corominas un jove forsa estudiós y dotat de molt bones condicións pera fer brillant carrera en l'art a que's dedica, puig hi ha molts actors professionals que no gosen de tants dots naturals com l'aficionat que avuy omple la present secció.

* * *

Musicals (1)

PAGANINI (2) per Hector Berlioz

Un home de molt ingeni, Choron, deya parlant de Weber: «Es un meteoro.» Y amb la mateixa exactitut podría dirse de Paganini, «Es un cometa», puig ja may cap astre tan resplendent a aparescut en lo cel de l'art d'una manera tan imprevista, fent que la societat amb son eclipse inmens sentis una gran admiració envolcallada de cert terror abans de desapareixer per sempre. Els cometes del món fisic fan creure els poetes y les idees populars que no's mostren més que com a precursors de les terribles tempestes que trastorneu l'océa huma.

Veritat es qu'aquestes idees no són del nostre temps y que l'aparició de Paganini acaba de desmentir aquesta tradició.

Aquest geni excepcional y únic en son genre va apareixer a Italia al comensar els més grans aconteixements de que l'historia fa mención; donantse a coneixer a la cort d'una de les germanes de Napoleón a l'hora més solemne de l'imperi; després va recorrer triomfalment l'Alemania en el moment en que'l gegant tenia per llit la tomba, y per fi feu s'aparició a Fransa amb el bullicí sorollós de l'enfonsament de la dinastía fent sa entrada a París junt amb el còlera.

El terror qu'inspirà aquesta plaga fou impotent pera contenir l'atmòsfera de curiositat al principi y d'entussiasme després; arribant al extrem de que las multituts fins seguisin els pasos de Paganini; es ben cert, però sembla increible qu'un virtuòs pogués causar una emoció tan gran en aquelles circunstancies. Aquest gran violinista va sorpendre l'imaginació y el cor dels parisiencs d'una manera tan violenta y tan nova que olvidaren fins la mort que's tirava sobre d'ells.

Mes, tot l'ajudaba per fer creixer son prestigi, son exterior estrany y fascinadó: lo misteri es que restava envolcallada la seva vida; els contes que contaven sobre la seva persona; els crims de que'ls seus enemics falsament l'acosaben y els miracles de sont talent que capgirave totes les idees, desdenyant tots els procediments coneguts y per fi anunciant l'imposible y fent lo miracle.

Aquesta irresistible influencia de Paganini no l'exercia solsament sobre el poble d'aficionats y d'artistes, sinó qu'arribava també fins a les personalitats més eminents dintre de l'art. Se deya que Rossini, aquest gran burleta de l'entussiasme sentia per ell una especie de passió envolcallada de respecte. Meyerbeer durant els viatjes de Paganini vers el nort d'Europa, li va seguir els pasos desitjós de sentirlo sempre y buscant inutilment pera descubrir lo misteri del seu talent fenomenàl.

Mes jo no hi sigut tan afortunat, puig desgraciadament sols coneixo a Paganini per los relats que s'han fet de la seva potencia musical desmesorada; un concurs fatàl de circunstancies a volgut que ja may s'hagi presentat al públic de Fransa quan jo mi trobava, tenint també la poca sort qu'amb tot y les freeuents relacions qu'amb ell tingué lo goig de sostenir durant els darrers anys de la seva vida ja may pogué gosar del bell plaher de sentirlo.

Una sola volta després de mon retorn d'Italia, tocà a l'Opera, més hem trobava retingut al llit per una violenta indisposició, senme per lo tant impossible el asistir a n'aquest concert; l'últim, si no m'equivoco, de tots els que donà aquest genial artista. Després de dit concert, l'afecció de que sofría a la gorja desde molt de temps quina va causarli la mort junt amb una enfermetat nerviosa que no li deixava cap moment de repòs; endevingueren mes greus, tenint per aquest motiu de renunciar al conreu del seu art. Més com qu'aymaba apasionadament la música sentint per ella un ver delirí; alguna volta

(1) En aquesta seccio es dará compte de totes les obres tan de literatura musical com de música qu'es rebin en aquesta administració y les que per sa importancia ho requereixin s'en fará crítica.

(2) Nota del traductor: Lo más gran violinista, qu'ha tingut l'humanitat, que's digué Nicolau Paganini, va neixer a Génova el 18 de Febrer de l'any 1784. Desde molt petit ja demostra amb el violí y la guitarra sea inmenses facultats y baix la direcció artística de Giacomo Costa donà a l'edat de dotze anys lo primer concert de violí en el teatre de Génova, obtenint un gran triomf. El gran Berlioz ja dirà tot lo demés en aquest magnific estudi; per lo tant, sols me resta dir que morí a Niza el 27 de Maig de l'any 1840, a l'edat de cinquanta sis anys, deixant de son enllàs amb la cantanta Antonia Bianchi de Como un fill que's digué Achille.

S'ha posat a la venda el segón volúm de la Biblioteca Gran Guinyol Catalá GRAPA DE FERRO

en els raros instants de repòs que tenía lliures de sofriment, agafava el violí per tocar trios o quartets de Beelhoven, organisats improvisadament amb comitè secret, en quines sesions sos únics auditors eren els executants. Altres voltes quan el violí el fadigaba massa, agafava una colecció de duos compostos per ell mateix pera violí y guitarra (recull que resta ignorat) tenint pera interpretarlos lo concurs d'un violinista alemany que's deya Sima, estudiant a les hores a París, encarregantse Paganini de la part de guitarra de la que treya efectes inaudits, y els dos concertistes Sima el modest violinista y Paganini l'incomparable guitarrista, pasaren aixís llargues vetllades en quines ja may ningú ni els més íntims tingueren lo goig d'esser admesos.

Més per fi sa enfermetat feu tals progresos, que va perdre per complert la veu, y desde a les hores tingué de renunciar a tot tracte social. Era tan greu son estat, que fins posant l'orella sobre sa boca a dures penes es podíen compendre ses paraules. Si alguna volta sortía a passejar per París hont feya junt amb un, en els jorns en que'l sol hermosament brillaba, puig eren aquests els sols dies qu'ell en sentía desitx; tenint de portar per compendrel una llibreta y un llapiç, y d'aquest modo Paganini escribía en ella alguns mots sobre l'asumpto de que'll volía tractar, y jo el desarrollaba de la millor manera possible y de quan en quan agafava el llapiç pera ferme reflexions forsa originals dintre del seu laconisme.

Beethoven, sort, es servía del paper pera saber els pensaments dels seus amics y Paganini mut, l'empleaba pera dar a conexe el seu modo de pensar.

Un d'aquets col·lectors d'autografs de tots preus que visitan els salons d'els artistes me devia pendre sens dupte sense avisarme tot lo que servia pera entendre a mon ilustre interlocutor puig desde un jorn que vaig ensenyaho a Spontini no hu y tornat a veure may mes.

Moltes voltes m'han demanat que comptés amb tot sos detalls els episodis de la vida de Paganini en quina ell va representar un paper tan manific a mon modo de veure, puig els incidents diversos en qu'es vegé envolcallat fem qu'es diferencies per complert del camí ordinari de la vida d'els artistes pasats y veniders y aquesta fou una de les causes que més varen contribuhi al seu renom universal.

Sería en efecte d'un viu interès, fer de la seva personalitat un relat complert, més jo amb vera pena penso amb la confusió que'm trobaría al fer aytal narració, per lo tant ja em perdonerèu de que m'en abstingui.

Més, per compensació a n'els malévols escrits de certs critics indignes, qu'es publicaren sobre Paganini; sa noble conducta y son gran talent, inspiraren al célebre Janin les paràules d'elogi més belles que sortiren de sa ploma verament escepcionál; y més tart el poeta italiá Romani escrigué en la *Gaseta piamontesa* elocuents pàgines sobre aquest inmortal y gran artista.

(Traducció directa del francés)

(acabará en el próxim número)

Necrologia

La música francesa está de dol: Juli Massenet, (1) el compositor més popular d'aquest poble, acaba de morir soptadamént a París, quan encar de sa potenta inspiració podían sortir fruits ben esplendorosos.

En l'actualitat residía en sa bella propietat de Greville, hont trevallaba amb vera fé y amb el més gran entussiasme, quan de sobte sa terrible enfermetat, de que ja patía feya molt de temps, l'atacà fortament amb tota la crudeltat d'un mal incurable, retornant a París, la ciutat dels seus més grans triomfs, ahont ha tingut lloc la fi d'aquest eminent compositor el 13 del corrent, a les quatre del matí.

Fransa el plorará llargament puig era son compositor predilecte y tambe l'art musical en sentirá ver condol de la perdua d'aquet gran y simpatic artista.

La ultima obra que ha presenciat sa estrena a sigut *Roma* en lo teatre de Monte-Carlo amb exit ven talaguer, deixant inedites pero completament acabades les obres seguents: *Panurge* que será representada per primera volta a la *Gaite-Lyrique* el Mars de l'any que be, *Cléopatre* cinc actes; *Amadis* cuatre actes una *Suite théatrale* (orquesta y cant) y una *Suite parnassienne*.

SCHERZO

(1) Vegis el número 256 d'aquesta Revista.

Del Boulevard Paralel

SOLILOQUI MATINAL

Tinc mal de cap; molt mal de cap: perque en tinc tan, no trevallo. Què fer?... L'inercia? Oh, no! No fà per mi.

A casa m'ensopiría. A la montanya?... Fà masa sol. Doncs... Ja ho tinc! ¡Al Paralel! Oh, sí!... Al Paralel: allí's veu tot; allí se sent tot; allí 's fà tot... No m'hi penso més...

En aquest quiosc?... No!... Massa *deixonses* En aquest altre?... Tampoc!... Massa *dellonses*. Doncs... Doncs... Aquí tampoc... Allí *pst*... Aaaara!!... Prou m'ha costat, però... seyemhi. Còm li diuen?... *Las Palmeras?* Bonic nom, pel qui li agradi... Y aquest mosso, què no vé? Per fi!... Còm dieu?... Ah, no, no; un Pilsen, veusaqui.

¡Què's bonic el Paralel!... Llàstima que tingui mal de cap; molt mal de cap. Perque en tinc tan, no trevallo, ni puc fixarme en la boniquessa del Paralel. Té!... Una gitana que vol dirme la bonaventura! No pot ser noia, no pot ser. Oh, y ara'm diu *resalao*. A mi?... Apa, *buenas!... Lagarto! Lagarto!...* Sou massa embusteres les gitanes!... Què carros! Què caballs!... Lo cert es que passen més caballs que carros. Pobres bestias!... N'hi han de mansos amb el cap baix, y amb un posat de resignació, que, ja ja!... N'hi han de *fieros*, però que's guarden la feresa pera millor ocasió... N'hi han de... bà, bà, deixemho corre, tampoc podré adobarho... Si no fos per aquest mal de cap!... Un automóvil!... Quin fum!... Quin soroll!... Què depressa!... Mec!! Ec!!... Ja no't veig! Recados!!...

Ara toquen hores! *Bueno*, home, *bueno:* ja ho sé que passa'l temps!... Adeu!.. Què veig!! La Melchora ... Si mal no'm fixo s'ha tornat grassa... Desde quant que s'ha casat?... Casat? Ah sí! Es allò... Deixemho corre. Ara 'm vé més mal de cap; masa mal de cap! La Pepeta!! No la saludèm: tinc mal de cap y no puc estar per romansos!...

El sol comensa a picar... Jo estic per picar al camarer... Esperemnos. Adeu tot això que he contemplat!... Ja tornaré un altre rato que no tingui mal de cap. Ara tampoc faría res de bò... Miro. Quina *pajarita...!* Ai! *Vaya cardo!...* Deixemho corre tot! Tranvies, cavalls, automòvils, carros, *pajaritas*... tot, tot; menys el pagar el gasto.

Pago, m'also, y... cap a casa. Si no 'm trovés tan malament; ara escriuría un articlet, però... no puc, no puc y no puc. Tinc mal de cap; masa mal de cap, y quan tinc tan mal de cap jo no trevallo!...

ROSSEND LLURBA.

* * *

Llibres (1)

Puebla de las mujeres: S. y J. Alvarez Quintero. Biblioteca Renacimiento. Madrid MCMXII.

Els germans Quintero, indudablement, en grau més o menys relatiu, tenen talent. La prova d'això està en *La Madrecita* y en *El amor que pasa*, novela molt finament observada la primera, y comedia a *flor d'emoció* la segona, de lo millor que s'ha estrenat en el teatre espanyol desde fa alguns anys. Però tenen més enginy que talent; es per això, que quan han escrit comedies sempre l'èxit els ha somrigut. Comedies rialleres, sense filosofíes ni extranys problemes, amb una discretíssima nota sentimental... Comedies de picardíes y males jugades de les que 'ls personatges ja havíen hagut esment.

No sé qui comensà a veure quelcòm trascendental, o que ho volía ser, y d'aquí vingué tot; els germans Quintero no poden filosofar, son senzills, veuen la vida superficialment, per costat plà y llis, pel costat joiós; es inútil que's posin seriosos. Ells potser *donantse* degueren dirse, y sinó, pensar-sho: ¿Potser tindràn raó? ¿Serèm *tan sols* uns moderns sainetera?

Y de la decisió de *no ser* seriosos naixqué *Puebla de las Mujeres*. Peró no s'adonaren de

(1) Farémcritica de totes aquelles obres de les quals ens envihi son autor o editor dos exemplars

allà hont fineix lo còmic per donar pas a lo grotesc, y aquest es el pecat de *Puebla de las Mujeres:* que tingui tan poc de comedia y tan de farsa. Aquella bona senyora de Bonilla diu unes coses inversembrables: en els pobles, anc que tinguin ganes de pendrer part en les amoroses lluites, la que *tiene esa reja que sirve para en caso de entrevista*, se fa pregar molt abans no consent, anc que ho esperi rabiosament, peró may ofereix amb insistencia sos oficis de Celestina. Hi han, però, alguns tipus ben traçats en l'obra. Aquell senyor rector, infantivol y bò... La germana d'aquest senyor rector, personatje que sempre's trova en les comedies dels Quintero, quina sordera es el colp de gracia perque l'espectador o'l lector no badallin.

Y vaig a finir per ahónt havía de començar: per l'assumpte de la comedia. A un poble nomenat Puebla de las Mujeres hi arriva un foraster. Es jove, de bon pervenir, elegant y cor-feridor. Se li comença a dir que *ja ha fet de les seves*, que aviat l'ha tingut enamorada, etz., etz... Ell ni coneix a la noya que diuhen qu'es la seva promesa, peró tan fan y tan diuhen, de tal faisó exciten el seu afany de coneixer a la que ja va lligada a ell per les murmuracions y tafaneries del poble, que acaba per entrevistarse amb la nena. Y, ¡es clar! te la veu tan dolça aquella gentilíssima poblerina, es tan esvelta, té uns ulls irissats y bruns de sensitiva, una tan encisera morenor y uns llavis tan sancnants... sab cantar tan bé. y li agraden tan els versos, que cau en el llaç, y... boda. Y aixís fineix la comedia *Puebla de las Mujeres*, que tan el-legantment ha editat la Biblioteca Renacimiento.

La vinenta setmana parlaré d'uns bellissims versos del poeta Prat Gaballi: *Oracions ferventes*. Y dessobre ma taula hi han *Les set princeses* y *Sor Beatriu*, de Maeterlinch, acuradament traduides per en Josep Massó Ventós; *Teatro de Ensueño*, de Gregori Martínez Sierra; *Agua de nieve* y *Despertar para morir*, de Concha Espina de Serna; *El médico rural*, de Felip Trigo; *El balcón de Verona*; *Los panales de oro* y *El Alcázar de las Perlas*, de Francesc Villaespesa; *La vejez de Heliogábalo*, de Antoni de Hoyos, y unes narracions de Josep Francés: *La ruta del Sol*.

ATXA

* * *

TEATRES

TIVOLI

El divendres passat tingué lloc en aquest favorescut teatre l'estrena de *La cocina*, sainet amb un acte de Ramón Martín y música del mestre Calleja.

Aquesta obreta escrita amb el sol intent de fer passar una estona distreta al públic, té algunes situacións ben ensopegades, y sobre tot es digna d'esser vista per poder apreciar el treball de la Montoro quin paper de criada caràcterisa d'una manera digna del més sincer aplaudiment, puig sense extremar la nota, fa riure de debò. Els demés artistes secundaren ambacert a n'aquesta artista, obtenint l'obra una interpretació forsa acceptable.

L'obra en conjunt agradà, tenint d'esser repetit un número de la partitura del mestre Calleja.

El dilluns passat tingué lloc la despedida de la gentil y notable artista Lluisa Rodríguez, qu'en el poc temps que ha actuat en dit teatre ha sapigut captarse les més grans simpaties.

Esculli pera sa despedida *El húsar de la guardia* y *La Generala*, essent obgecte durant tota la vetlla de forts y xardorosos aplaudiments.

COMIC

Aquests darrers vuit dies foren forsa propicis en novetats. Primerament estrena de *La Cocina*, obreta acceptable dintre son genre, amb situacions rialleres y forsa ben construída, que'l públic rebé satisfactoriament. No's pot dir lo mateix de la música que queda a un grau forsa inferior a la lletra.

Dissapte passat se celebrà el benefici del

aplaudidíssim primer actor còmic Ricart Güell, efectuantse la reestrena de l'obreta *El Mississipi*, en la qual el beneficiat hi fa una creació. També s'ha celebrat el benefici y despedida del tenor García Romero, creador del «príncep Pio» de *La Generala;* en abdós beneficis el públic hi acudí a testimoniar el grandiós afecte que sent per aquests dos notables artistes.

LÍRIC

La Pasionaria, Tosca, La sala de rebrer y *D. Juan de Serrallonga*, fou lo més notable que ha representat la companyía d'aquest teatre durant l'anterior setmana.

També s'ha reproduit el melodrama d'en Fola *El Cristo moderno*, y 'l d'en Graells Soler *Victima y verdugo*. Continúa representantse la divertida (?) obra *Caín y Abel o La Pilarica*, xiste del Papitu en dos actes... de propaganda.

ESPANYOL

Ha debutat la companyía del «Gran Guinyol Espanyol», posant en escena l'obra de l'eminent escriptora Pardo Bazán *La suerte* y l'obra nova *También la gente del pueblo...*

S'han reproduit, també, les hermoses produccions, ja conegudes, però traduhides al castellà, *Mamaita, La ronda pasa, Las tenazas, El guarda agujas* y altres distinguintse en totes elles notablement nostra gran actriu tràgica Carme Roldan.

CIRC BARCELONÉS

Amb un èxit extraordinari debutà en aquest teatre la companyía de «Gran Guinyol Català» dirigida pels notables actors Gastón A. Mantua y Joan Santacana, de la que'n forma part la celebrada actriu Joana Bozzo: entre altras produccions han posat en escena les aplaudides obretes de gran sensació *L'Enginyer nou, Far malheit, Grapa de ferro, El Boig, L'Apatxe* y *Sense paraula;* distingintse notablement en totes elles tots els elements que hi prengueren part, entre quins recordèm, además dels Srs. Mántua y Santacana, les Sres. Bozzo y Cardalda y el Sr. Castells.

El repertori de les obres d'aquesta companyía, es bastant nodrit, figuranthi entre les obres extrangeres traduhides al català, algunes d'autors de nostra terra. Recordèm entre elles, *Lladres!* de l'Iglesias, *La verge del mar*, d'en Rusiñol, *Jordi Erin* d'en Burgas, *Un Regal* d'en Llurba y *Les figures de cera*, traducció del notable literat Carles Costa.

El públic, cada día més nombrós, aplaudeix el trevall d'aquests voluntariosos actors quins dintre l'ensopiment de l'escena catalana, son avuy els únics que fan teatre en nostra gloriosa parla.

* * *

AGRUPACIONS Y SOCIETATS

BARCELONETA.—Ateneu Marqués de la Mina.—El prop-pasat diumenge tingué lloc en aquesta Societat una funció teatral en la que l'elehc de la casa interpretá les comedietes *Per punt, Roncar despierts* y *Mala nit*. Se distinguiren en la interpretació els senyors Rafart, Dalmau, y altres quins noms sentim no recordar.

Ateneu Valentí.—Les obretes *La tea discordia* (valenciana), *Las dos joyas de la casa* (castellana) y *Un beneyt del cabás*, feren les delicies de la distingida concurenc a qu'omplia la sala del carre de Concell de Cent.

La simpática Srta. Roser Cases interpretà els personatges amb desinvoltura y amb gust essent elogiada, com tambe'ls Srs. Gausi, Conde, Belloc, Zaro, Coll, Ferris y Pol demostraren bona voluntar en l'estudis de llurs papers.

Café Asturies.—L'elench que dirigeix el Sr. Casals ha interpretat darrerament les obres *Els vells, El mistic, Bruno el tejedor, Lo pronunciament* y *Gent de platja*, fent les delicias del públic a més del esmentat Sr. Casals, la Srta. P. les Sres. Pallarás, Guart y Srs. Estefa, Illa, Monné, Monreal, Valls, Ferrer, Mas, Rovira y Cosin.

Es de les vegades que hem vist acert per part de l'empresa al escullir un quadro dramatic, potser massa notable pera el local que es.

drama en tres actes *La pubilla de Caixas*, amb bona interpretació, portantse admirablement la senyoreta Paquita Michelena y la senyora María Ricart, essent també molt aplaudits els joves aficionats senyors Gumá, Camarós, Santcliment y Farrás, demostrant de nou les seves facultats artístiques.

Després va representarse la xistosíssima comedia en un acte *El pare de la criatura*, interpretant també amb molt acert llurs papers les senyoretes Michelena y Ricart y senyors Santcliment, Farrás, Gumá, Camarós, Cardellá y Jansá.

ARENYS DE MAR.—Ateneu Arenyense.—Dijous, dia 15, festa de l'Assumpció, la companyia Blanca-Massip posá en escena la preciosa comedia en dos actes, arreglo del francés per don Lluís Puiggari, *Miralleta per casar aloses*, y l'inspirat drama lírico catalá, de don Angel Guimerá, música de don Enric Morera, *La reyna vella*.

La primera de dites obres obtingué una brillant execució, essent desempenyada per les senyores Morera, Xifreu, senyoretes Cotó, Ortiz, Pujol y Riera, y senyors Torras, Bozzo, Martí, Furquet, Martori, Rovira, Cervera, Miquel y Borrell, distingintse d'una manera especial les senyores Morera y Xifreu y senyors Torras, Bozzo y Furquet.

La direcció, a cárrec del primer de dits actors, ben excelent.

El nombrós públic, com poques vegades s'havia vist, aplaudí el magnífic trevall dels actors.

La segona de les obres esmentades constituhí un sorollós éxit per la companyía. La senyora Morera feu una veritable creació de la «Reyna Blanca», com així també el senyor Massip del personatje de «Serni». Les simpátiques actrius senyores Cotó y Ferrer molt bé en els de «Donya Beatriu» y «Donya Margueride». La xamosa senyoreta Ortiz y senyora Pujol ballaren amb gracia l'hermós y típic «Ball plá» y del «Ciri», que tingueren de repetir per acallar els aplaudiments de la concorrencia.

Tots el demés ajudaren amb gran acert al bon éxit de l'obra.

La part instrumental aná a cárrec de la orquesta «Vilas», de Mataró, y la vocal fou executada per l'«Orfeó Mataroní». Cantaren els solos el tenor senyor Agell y el baritón senyor Domenech amb molta justesa y afinació.

Orquesta y choristes compliren son comés d'una manera notable.

Al final de l'obra el nombrosíssim y selecte auditori tributá una forta ovació a la companyía, tinguent que sortir tots els actors a rebrer els aplaudiments.

SANT ANDREU.—Ateneu Obrer.—La companyia de joves aficionats «Joventut teatral», que dirigeix en Marián Cortés, posá en escena el drama del eminent Iglesias, *El cor del poble*.

La jova aficionada senyoreta Fernández, malgrat fer un paper poc en carácter amb la seva persona, en sortí bastant airosa.

En Cortés, Faxó y Andreu molt bé en els papers de «Fidel», «Passarell» y «D. Albert», respectivament. En Safont, en el de «Boira», estigué admirable, tan per l'estudi com per lo molt en carácter que estava. En Piferrer, en el de «Xic», a vegades una mica perorbat y latres massa depressa a contestar. Aixó creyèm qu'es causa de lo novell qu'es en sortir a escena, cosa que esmenará a forsa de voluntat, práctica y estudi.

Per fi *Un tros d home*, que agradá molt, essent molt ben executat per la senyoreta Fernández y'ls senyors Cortés, Piferrer y Andreu.

* * *

NOVES

Van en el present número y corresponen als nostres suscriptors les darreres 8 pàgines de folletí y les cobertes de

THEODORA

Comensa a publicar-se (16 pàgines) una de les més hermoses obres de l'Ibsen

NORA

es l'obra que comensa a publicar-se de folletí.

NORA

es una obra que ha corregut tot el món, passejada per eminents actrius.

NORA

o sia **La casa de nines,** es una obra mestra d Ibsen, en la qual s hi manifesta tota la potencia dramàtica y tota la profonditat de pensament del seu autor.

NORA

es traduhit al catalá per el notable literat D. Josep M.ª Jordá.

THEODORA

se repartirá als suscriptors degudament enquadernada junt amb el número vinent.

Els compradors del De Tots Colors que vulguin tenir degudament enquadernada

THEODORA

podràn ferho, en els llocs de costúm y abonant aquesta vegada degut al gruix del llibre la quantitat de 20 centims per cada exemplar.

*

A Rosas.—El proper diumenge, dia 25, del present, el quadro dramatic nomenat «Casa pa Familia» dirigit pels coneguts comediografs Corominas y Prats, representarà en el maravellós escenari de la Badia el *Filoctetes* de Sófocles y el *Ciclop* d'Euripides. Sembla que l'espectacle d'aquesta festa d'art, revestirà tota l'importancia que les obres d'aquells autors grecs se mereix, puig a l'escenari natural pera apropiarlo a la execució d'aqueixes obres s'està treballàn pera arranjarlo a lo que a elles cal.

Sembla que's tractava de representarhi la *Nàusica* de'n Maragall, empró els organitzadors, davant de la premura del temps han hagut de desistir y abandonar l'idea pera donarho el prop vinent any.

Aquestes festes deurien sovintejar, puig son una demostració de bon gust y ajuden a escampar la cultura entre bona part del nostre poble.

L'amo del «Fayans Català», D. Santiago Segura, de retorn del viatge qu'anyalment sol empendre pels centres industrials de més importancia del extranger productors de les joyes ceràmiques qu'ell ofereix al públic lleminer en aquesta mena de productes, diu qu'enguany ha portat adquisicións d'un gust exquisit.

Sembla, segons ha dit, que te ja preparades importants exposicións pera l'hivern. En Canals, Casanoves, Clará, Pasqual, Colom, Riquer, Regoyos, Casas, Llimona, y 'l Saló de les Arts y dels Artistes seràn de moment els quins provehiràn els salóns que's disposen pera exposicions d'Art.

De «Jocs Florals»

Els de Badalona.—Organitzats per «Gent Nova» se celebraren en el teatre Espanyol de la ciutat vehina el «Jocs Florals» que, com cada any, revestiren força solemnitat. La presidenta del Jurat donya Carme Karr, llegí el discurs presidencial, bella pàgina literaria, que fou aplaudidíssim.

El Secretari, després de llegir la Memoria, obrí la plica que contenia el nom del poeta premiat amb l «Flor Natural», que resultà esser en Manuel Vilà y Dalmau, qui no's presentà a recullir el premi. La senyora Karr s'avansà al públic y digué que pera'l nomenement de la Reina de la festa, havien acordat ella y els senyors del Jurat, baix la seva responsabilitat, entregar la flor al president de l'entitat organitzadora perque, en nom d'aquesta la oferis a una senyoreta de les allí presents, la qual seria proclamada Reina de la festa.

Aquesta resultà esser la senyoreta Agna Sabater y Canals, la que, del bras del esmentat president, anà a ocupar el trono, essent acompanyada per una gentil cor d'amor composta de damiseles badalonines.

L'Adrià Gual llegí la poesia premiada, que, feu esclatar amb xardorosos aplaudiments.

Els demés autors premiats resultaren esser els senyors Josep Burgas, Bosc y Romaguera, Rogé, Joaquín Folc y Torres Durán y Fortajada, Duró y Gili, Baucells Prats, Adrià Gual, Calzada y Carbó, Aragay Massip; Barbany, Neri Grim, Climent, Santiago Vinardell, «Ariel» y Felip Salvador Rosés.

Els accesits se'ls endugueren el Srs. Martí Morull, josep M.ª Pi y Sunyer, Aynè Rabell, Remei de Morlins, Magriñá, Arús y Colomer, Mestres, Antonia Verdolet Boix d'Estebanell, Tomás Imarte, Jaumaudreu, Macià; Domenec de Cauyellas y Tintoré y Mercader.

L'individu del jurat en Xairer Cambiu pronunciá un breu discurs de gracies que fou forsa aplaudit

Y acte seguit la Reina, la seva Cort, els poetes premiats y Jurat foren obsequiat amb un esplèndit lunc.

Els de Gracia.—També en aquesta barriada, com tots els anys, se vegeren forsa concorreguts. Després de llegir el President del Jurat Sr. Aynè Rabell el seu discurs, s'efectuà l'obertura de pliques, resultant guanyador de la flor en Josep M.ª de Palau qui delegà a l' Aynè pera nomenar Reina de la festa la qual resultà esser la distingida Sra. María Jordà Ribera.

Els demés premis foren pels senyors Rocamora *(Englantina)*, Tintoré y Mercader *(Viola)*, González de Quijano, Pons y Tió, Salvador Llanos, Jnli Brandao, Ferrán Agulló, Manel Folc y Torres, Castellet Pon, Vives, Borrell, Roger, Girbal Jaume, Barbany

Cots y Soldevila, Batlle, Joan M.ª Morante. Arús Colomer y Omar Barresa.

Els accèsits els guanyaren els senyors Francisco O. Vidal, Aragall Masip, Ainé Palou, Arús Colomer, Josep Granyer, Torres Rossell, Costa Pomés, Ferrer Solanos, Valls Oliva, Sánchez Domínguez, Sala Bonfill, Serrat Banquells, Pilar Rafecas de Jordán, Gregori Caballero, Baucells Prat, Pujades Fruc, Llanas, Planas de Taverne, Fins y Palà, Ribera Llobet, Vives Borrell y Morante.

El discurs de gracies anà a càrreg d'en Ribera y Rovira, qui remercià a la Societat organitzadora «El Artesano» y al públic que omplia l'espaciós envelat, y feu vots perque tots anys els «Jocs Florals de Gracia» tinguin l'importancia que han revestit els quatre anys que venen celebrantse.

Jocs Florals organisats per la agrupació "Llor y Palma". Any IV.

VEREDICTE

PREMIS ORDINARIS

Flor Natural. N. 41. Els Joves: L. Cantic. Accesit. N. 30. Polmet de la Vida. Branca de Llor. N. 10. Al peu d'unes Rimes.

Accesit. N. 5. La bella inventora. L. Ja rès no serán l'ausencia ni la distancia. Pom de Violes. N. 12. La Missa dels Amigrants. L. Nota senzilla. Accesit. N. 6. Ombres Santes. L. Domus Dei.

PREMIS EXTRAORDINARIS

Quart. N. 4. La Tradició.—Quint. N. 23. Amor. L. Fuleite me floribus,... etc. Accesit N. 42. De mar.—Sisè. N. 22. Maragall y el Parnassianisme Català.—Setè. No s'adjudica.—Vuitè. N. 14. Una solució. Què'ls en sembla?.—Accesit. N. 15. A cala dida, May Més!

Miquel Enric, *President*; Martí P. Bachs, *Vocal*; y A. de P. Alemany Vilà,

Sarrià, 18 d'Agost de 1912.

En el nombre darrer donarem compte del veredicte del Jurat calificador sobre'ls treballs presentats.

Oberts els plechs contenint els noms dels autors premiats han resultat guanyadors els quins segueixen.

CONTE

Premi. — *El camí de l'aygua.* D. Felip Cangrès y Camprodón, de l'Estany.

Accessits. — *Malestruch.* D. Angel de la G. Grau, de Sarriá.

La visita del Senyor Minguell, Don Joan Duch, de Tarrasa.

Ombres: D. Joan Draper, de Barcelona.

El retrat. D. Andreu Camps y Sala, de Barcelona.

Eros sacrificat. D. Pere Tort y Puigbonet, de Castellvell (Tarragona).

DIALEC.

Premi. — *La darrera disbauxa.* D. Rosend Llurba, de Barcelona.

Mencions. — *Matí de Primavera.* D. Emili Vendrell, de Barcelona.

El guarda via. D. Andreu Camp y Sala; Barcelona.

L'autor guanyador del premi dels Contes, conforme s'havía dit al fer la crida oferin-li com a premi 25 pessetes, podrá passar de 7 a 9 del vespre per aquesta Redacció.

Al guanyador del premi del diálech, se li imprimirá l'obra formant part de la nostra biblioteca, y se li notificarà proximament el lloch ont se li representará.

Del Circol de Sans, hem rebut tres bonos de pa, arròs y carn, que amb motiu de ser la festa major d'aquella popular barriada, s'ha repertit entre els pobres.

Donèm les gracies an aquest benemerit Circol per la atenció rebuda, y prometém repartirlos entre algunes persones necesitades.

De Societats

Nostre amic el poeta Lluis Capdevila està donant els derrers tocs a un acte de comedia *Eugeni té un bon d a*, que ha d'estrenar la companyia del jove y notable Ricart Palmerola, com a proba d'ensaitj, en el teatre Assiatic el 22 del proper Septembre. L'obra serà posada amb tot acurament y amb tota riquessa, y hi pendrà part la dama jove Carme Buxadós.

Aixis mateix l'amic Capdevila ha entregat a la companyia del «Gran Guinyol Català» que amb tant acert dirigeixen els actors Mántua y Santacana en el Circol Barcelonès, les traduccións a ell confiades, de La pinta *(Le peigne)*, y La filla *(La mome)* y està acavant *(La Excelça)*, novela per quines pàgines passarà la magna y ex-regia figura de la dançatriu Tórtola Valencia, que ha de apareixer el proper Novembre.

*

La novella entitat «Nova Joventut» ens comunica que pensen posar les obres modernes de Teatre sense dames, donant a coneixer el repertori modern, y baix la direcció escénica del conegut artista D. Antoni Antó.

*

La vetllada celebrada a l'«Ateneu Obrer del III districte», revestí seriosa pompositat, puig distingida concorrencia y coneguts periodistes omplien la sala de gom a gom. Obrí la festa el president D. Josep Oliveras, amb un discurs breu y acertat, que fou aplaudit amb entussiasme per la sinceritat y noblesa de ses paraules.

Se recitaren composicions y s'executaren pesses de concert per les Srtes. Escriu, Llorens y Pujades, y Srs. Reig, Costa (germans), Saloni, Brunet (J. y F.), Malet, Guiu, Rosendo, Ventura, Palacios, Vinyes, Roig y Llurba, essent aplaudidissims.

L'«Es bart de Dansayres» que dirigeix l'excelent folk lorista Aureli Campmany, executà uns quans ballets que foren ovacionats.

Breus paraules de mercès del nostre company Graells Castells foren donades al auditori, vegentse coronat al final amb forts aplaudiments.

Un pomelló de sardanes clogué la festa. El públic sortí satisfet del acte, esperant la vetllada que's prepara en honor al mestre Maragall, y en la que hi pendràn part elements de vàlua.

IMP. BARTOMEU BAXARIAS
Alt de Sant Pere, 17, interior

De tots colors

Revista Literaria y Teatral. Surt cada divendres. Publica 28 pàgines de text y 32 de folletí.

Publica una extensa informació del teatre catalá y castellá, en cada nombre y una *llarga informació dels Teatres y Societats recreatives* més importants de Catalunya.
Extenses *Biografies dels actors més populars* y una interessant secció dedicada als *Aficionats notables*.
Treballs en prosa y vers, (originals y traduccións), dels més eminents artistes.
REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: Alt de Sant Pere, 17, interior. — BARCELONA
Nombre solt: quinze céntims.—Suscripcións: dues pessetes trimestre.

DE TOTS COLORS es la revista més interessant y económica que surt a Catalunya

60 pagines 15 céntims

Biblioteca "DE TOTS COLORS"

Fòra dels folletins del periòdich, però dintre de la *Biblioteca* DE TOTS COLORS, hem publicat algunes obres que's venen, entre els favoreixedors d'aquest periòdich, a preus estraordinariament econòmichs.

Por! (segona edició). Comedia en un acte, per Fèlix Duquesnel. Preu de venda: *dos rals*. Als nostres favoreixedors: *30 céntims*,

Cor delator. Monòlech, de Edgar Poe. Preu de venda: *un ral*. Als nostres favoreixedors: els costarà no més *15 cèntims*.

Els Picarols. Drama en tres actes de Erckmann Chatrian. Preu de venda: *2 pessetes*. Als nostres favoreixedors: *1 pesseta*.

Un cop de vent. Pàs de comedia d'en Joseph Morató. Preu de venda: *dos rals*. Als nostres favoreixedors: *30 cèntims*.

Un joch de cartes, o memorialistes ab lletra menuda (segona edició). Sainet en un acte, d'en Manel Folch y Torres. Preu de venda: *tres rals*. Als nostres favoreixedors: *40 céntims*.

Llibre del actor, per en J. Ferràn Torras. Preu de venda: *una pesseta*.

Els Mestres contistes (vol. II), (aventures de Sherlock Holmes), de Conan Doyle y Catuelle Mendes. Preu de venda: *una pesseta*. Als nostres favoreixedors: *dos rals*.

Els Mestres contistes (vol. III), de Carles Dickens y Nicolau Gogol. Preu de venda: *una pesseta*. Als nostres favoreixedors: *dos rals*.

Les bessones. Quadro de comedia de Florenci Cornet. Preu de venda: *tres rals*. Als nostres favoreixedors: *40 céntims*.

Raig de Sol. Comedia en dos actes per Joan B.ta Pagès y Maruny. Preu de venda: *1'50*. Als nostres favoreixedors: *tres rals*.

El curandero nou. Sainet d'en Ramón Ramón y Vidales. Preu de venda: *tres rals*. Als nostres favoreixedors: *40 céntims*.

El patró Pere March. Drama en un acte den Pompeyus Gener. Preu de venda: *tres rals*. Als nostres favoreixedors: *40 cèntims*.

El Teatre tal com es. La hermosa Conferencia de Enrich Irving. Preu de venda: *25 céntims*.

Ombras d'amor. Fantasía en un acte per Josep Burgas. Preu de venda: *tres rals*. Als nostres favoreixedors: *40 cèntims*.

Jutge y part. Comedia en un acte, per R Bracco. Preu de venda: *tres rals*. Als nostres favoreixedors: *40 cèntims*.

L'abim. Novela psicològida per el Doctor Don Pere Manaut, forma un volúm de 225 pàgines ricament encuadernat en rústica, amb dibuix a quatre tintes en paper especial y cobert amb paper de seda. Son preu: *2 pessetes*. Als nostres favoreixedors: *una pesseta*.

Amich de confiansa. Diàlech en un acte, per A. P. Maristany. Son preu: *una pesseta*. Als nostres favoreixedors: *40 cèntims*.

Les persones que vulguin adquirir alguna d'aquestes obres, amb la rebaixa de preu que oferím, poden ferho en aquesta administració (Alt de Sant Pere 17 int.) o en els Kioscos DE TOTS COLORS mentres presentin, per acreditar el caràcter de favoreixedors de aquesta empresa, qualsevol dels volums publicats dintre la *Biblioteca* DE TOTS COLORS.

Els nostres favoreixedors de fòra Barcelona poden demanar aquestes obres, ab les mateixes condicions, als respectius corresponsals.

¡Obres del Gran Guinyol en Catalá!

Primer volùm

L'Enginyer nou

S'ha posat a la venda el segón volúm

Grapa de ferro

Apareixerá un volúm d'aquesta biblioteca els dies 1 y 15 de cada mes

Preu de venda: 50 céntims

Als suscriptors y compradors de DE TOTS COLORS

30 céntims

S'ha posat a la venda la segona edició del monòlech de EDGAR POE

COR DELATOR

aquesta narració extraordinaria está adaptada a l' escena, pel

distingit literat don A. ALBERT TORRELLAS

Preu de cada exemplar: 25 céntims.

Els suscriptors y compradors del DE TOTS COLORS, mitjantsant la presentació d'un dels volúms de la nostra Biblioteca, podrán adquirirla per el peu de **15 céntims.**

Diccionari Catalá

(Segona edició)

Indispensable a tots els que vulguin saber a fons la

llengua catalana y desitjin escriurela correctamone

Conte 'l llenguatge complert de

Catalunya, Mallorca, Valencia, Rosselló. Sardenya, Llenguadoc, &

y es el mes complert dels publicats fins avuy.

Aquesta obra está ricament enquadernada, y forma 3 grans volúms de mes de 1200 planes, essent una veritable joya, indispensable en tota bona biblioteca. El seu preu es de 72 ptes. els tres volúms, poden adquirirse també a plassos mensuals de *cinch pessetes*, entregantse tota l' obra complerta al firmar la pólissa de compra.

Primer apendix al DICCIONARI CATALÁ

publicat per la casa Baxarias

Forma aquesta obra un volúm de mes de 100 planes, ab inicials de color y paper extra, contenint mes de 2000 paraules completament noves y no publicades en cap dels diccionaris publicats fins avuy

PREU: RICAMENT ENQUADERNAT 5 PTES.